

Universitätsbibliothek Wuppertal

Epistolæ obscvrorvm virorvm

cvm inlvstrantibvs adversariisqve scriptis

Textvs

Hutten, Ulrich von

Lipsiæ, 1864

34. Magister Iohannes Schnerckius

Nutzungsrichtlinien Das dem PDF-Dokument zugrunde liegende Digitalisat kann unter Beachtung des Lizenz-/Rechtehinweises genutzt werden. Informationen zum Lizenz-/Rechtehinweis finden Sie in der Titelaufnahme unter dem untenstehenden URN.

Bei Nutzung des Digitalisats bitten wir um eine vollständige Quellenangabe, inklusive Nennung der Universitätsbibliothek Wuppertal als Quelle sowie einer Angabe des URN.

[urn:nbn:de:hbz:468-1-976](#)

Secundum hoc vellem quod facheretis omnes ad unum et excelleretis istos iuristas et Poetas seculares, vel imponatis eis silentium quod non audent ita scribere libros. Et quando vellent aliquid compilare, tunc deberent prius ostendere Magistris nostris ad videndum si debet imprimi. Et si non placet magistris nostris, non debet imprimi vel debet comburi. Etiam deberent Magistri nostri facere mandatum quod nullus iurista vel poeta aliquid scribebat in Theologia, et ne introducerent illam novam latitudinem in sacrosanctam Theologiam, sicut fecerunt Iohannes Reuchlin et quidam ut audio qui appellatur Proverbia Erasmi: quia non sunt fundamentales in ea: et possibile est quod nunquam disputaverunt publice vel tenuerunt conclusiones sicut est mos. Ipsi volunt mittere falcam in messem alterius, quod Theologi non debent pati. Ergo rogo vos quod velitis rogare illos doctissimos viros de quibus seribitis, quod disponant disputare contra illos novos latinatores et scommatizare eos bene. Et si dicunt quod sciunt litteras græcas et hebraicas, habetis respondere, quod tales litteræ non curantur a Theologis. Quia sacra scriptura sufficienter est translatæ et non indigemus aliis translationibus. Et potius non debemus discere tales litteras propter despectum Iudeorum et Græcorum. Quia Iudei videntes quod discimus suas litteras, dicunt: 'Ecce Christiani discunt nostras scientias, et sine illis non possunt fidem suam defendere': et fit magna verecundia Christianis, et Iudei fortificant se in sua fide. Sed Græci recesserunt ab ecclesia: igitur etiam debent haberi pro inimicis et eorum scientiæ non debent practicari a Christianis. Talia vellem libenter quod facheretis, et postea scriberetis mihi quid fieret. Valete. Datum in
25 Halberstat.

34.

C Magister Iohannes Schnerekius

Magistro Ortvino Gratio

Salutem simpliciter annunciatam et non per pomposum ornatum verborum sicut consueverunt poetæ Magistri non ambulantes in via simplici cum Theologis.

Sed salutem in Christo, qui liberet nos in die isto
Ab omni tribulatione, necnon a Iohanne Capnione,
Qui est Iurista secularis, sed in Theologia vix scholaris,
35 Et si deberet disputare, cum Theologis se exercitare,

⁶ M 4.5. ⁸ Io. 4. Io. Reu. 5. ¹³ doctissimos viros omis. 5. ¹⁵ lras 5. e 4.
q 5. hebraicas 5. ¹⁵⁻¹⁶ littere 4. lre 5. ¹⁸ lras 4.5. e 4. q 5. ter. ¹⁹ lras
4.5. ²¹ e 4. q 5. ²³ e 4. q 5.

²⁷ Iohannes 5. ³³ Iohanne 5.

Ita quod aliquid solveret: per deum ipse perderet
 In sacra scriptura: quia ibi est magna cura
 Quod possit aliquis bene stare, vel unum aliud vexare,
 Ita quod cum concludat, et concludendo bene confundat,
 Sicut nuper Hochstratus, qui est ad salutem ecclesiæ natus,
 Ut expellat istos socios, poetas et historicos,
 Qui tenent malas opiniones, et non valent ad disputationes.

C Sancte deus, ego non habui voluntatem scribere vobis metra, et tamen scribo. Sed factum est ex improviso. Etiam illa metra non sunt de poetria seculari et nova, sed de illa antiqua quam etiam admittunt Magistri nostri in Parrhisia et Colonia et alibi. Et tempore meo quando steti Parrhisius, dicebatur quod unus antiquus Magister qui habitavit in Collegio Montis, componeret totam bibliam metrice, scilicet cum istis metris. Debetis autem scire novitates quæ sunt bene pro vobis: videlicet quod Reuchlin non potest amplius ita multum studere sicut prius, quia oculi volunt ei decrescere, sicut dicit scriptura in Genesi: ‘Et caligaverunt oculi eius, nec videre poterat’. Quia nuper venit unus bacularius de Stuckgaria qui fuit ibi in domo eius: et ego feci quasi non scirem de inimicitia vestra quam habetis invicem, dixi ad eum: ‘Bone domine bacularie, Non habeatis mihi pro malo quod interrogo vobis. Et cum suppotatione pro primo libenter vellem scire, An Reuchlin est adhuc sanus?’ Respondit, quod ita, sed tamen quod non potest bene videre sine brillo. Tunc dixi ‘Ergo pro secundo dicatis mihi quomodo tamen habet se quoad Causam fidei? Ego audivi quod habet certas lites cum certis Theologis: sed credo quod faciunt ei iniuriam (sed dixi ironice): quomodo ergo habet se? Ego credo quod semper componat aliquid contra Theologos’. Respondit ille: ‘Nescio, sed tamen volo dicere vobis quid ego vidi ab eo: quando veni in domum eius, dixit mihi: „Bene veneritis domine bacularie, sedeatis”. Et ipse habuit brillum in naso et librum ante se qui fuit scriptus mirifice, ita quod statim vidi quod non erat Almanice neque bohemice scriptus, neque etiam latine. Et dixi ei „Egregie domine doctor, quomodo tamen vocatur talis liber?” Respondit quod vocatur Plutarchus in græco, et tractat de Philosophia. Tunc dixi „legatis in nomine domini”. Et sic credo quod scit artes mirabiles. Tunc vidi iacere unum parvum librum noviter impressum sub scamno. Et dixi ei: „Egregie domine doctor, quid iacet hic?” Respondit: „est unus liber scandalizatus quem nuper quidam amicus meus misit mihi ex Colonia, et est scriptus contra me, et Theologi Colonienses composuerunt eum, dicentes nunc quod Iohannes Pfefferkorn fecit talem

⁴ cum 4. 5.   ⁵ e 4. q 5.   ¹¹ Colon. 5.   ¹² dicebat 5.   ¹³ metriceq. f. 5.

¹⁵ Reuch. 5.   ¹⁶ Gen. 5.   ^{17.18} Stutgardia 5.   ²⁰ pro om. 5.   ²³ fidei. 4. 5.   ²⁵ ironice) 4.   fe. 4. 5.   ²⁹ (cf. supra p. 80.) Ita 4. . Ita 5.   ³¹ tñ omis. 5.   ³² e 4.

³³ P. 4. Ioan. Pfef. 5.

librum". Tunc dixi: „Quid facitis ergo desuper? Non vultis vindicare vos?” Respondit „Nullo modo. sed sum satis vindicatus. Ego nunc non euro amplius istam stulticiam, sed vix habeo satis oculos ad studendum ea quę sunt mihi utilia”. Fuit autem talis liber intitulatus „Defensio Iohannis Pfefferkorn contra famosas”. Aliud non scio de doctore Reuchlin'. Talia dixit p̄dictus bacularius. Ergo, domine Ortvine, habeatis bonam Confidentialiam. Quia si ille habet malos oculos quod non potest amplius multum legere aut scribere, suum damnum, Vos autem non debetis quiescere, sed debetis recenter scribere contra eum. Valete. Datum Ulmę.

35.

Magister Wilhelmus Lamp

Magistro Ortvino Gratio

Salutem.

Eximie et promotoriali reverentia celeberrime vir. Vos scr̄p̄sistis
 15 mihi qualiter litera mea quam composui vobis de ambulatione mea ad Cu-
 riam, fuit vobis p̄sentata. Et scribitis quod potestis exinde notare quod
 diligo vos valde. Et bene scribitis talia: sunt etenim vera. Quia vos estis
 mihi in corde et ego amo vos cordialiter. Sed etiam scribitis mihi quod
 debeo vobis intimare seu declarare quomodo transit mihi pronunc. Scia-
 20 tis quod sum apud unum Notarium Rotę et habeo parare mensam, et ire
 ad forum pro comparando herbas et fabas et panes et carnes et talia, et
 facere domum in ordine, quando dominus venit ex audiencia et commen-
 sales sui, quod omnia sunt parata. Et cum hoc etiam studeo. Et domi-
 nus meus nuper dixit mihi, quod per deum quando sto unum annum vel
 25 duos secum, ipse vult mihi iuvare ad unum beneficium, sicut prius iuva-
 vit multis. Et est bene credendum, quia amat me multum. Et p̄cipue
 nuper quando vidit quod sum poeta, tunc dixit quod vult me semper
 amantius habere. Et factum est ita: Est unus ex commensalibus qui est
 poeta in ista poetria nova, et semper in mensa loquitur de poesi, et mul-
 30 tum reprehendit illos antiquos patres et grammaticos, Alexandrum, Greci-
 stam, Verba deponentalia, Remigium et alios. Et nuper dixit quod ali-
 quis volens discere bona Carmina facere, debet scire Diomedem: et dixit
 multa de tali Diomede. Respondi ‘ego miror quomodo tamen venistis
 super illos novos grammaticos, et tamen habetis omnia metrice in tertia
 35 parte Alexandri de pedibus et quantitatibus syllabarum, et artem scan-

³ ftultitiā 5. ⁵ reuch. 5. ⁶ baccalarius 5. ⁷ multum *om.* 5. ⁹ Va. Da. Ulme. 5.

¹¹ M. 4. 5. ¹² M. 4. 5. ¹³ S. 4. Salu. 5. ¹⁵ michi 5. *septiens in hac ep.*

lra 5. lit. mea] *i. e. sup. n. 12.* ¹⁷ sunt *omis.* 5. ¹⁹ Intimare 4. ²¹ Carnes 4.

²⁸ Amātius 4. ³⁰ Alexandrum Grecifstā 4. Alexandrū Grecifstā 5. ³³ ego Miror 4.